

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **V. G.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 11. 2015, č. j. OAM-512/ZA-ZA05-K08-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 3. 2016, č. j. 78 Az 10/2015 – 32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

[2] Krajský soud přisvědčil žalovanému, že žalobcův nesouhlas s případným povoláním do vojenského konfliktu není azylově relevantní. Na Ukrajině ani neprobíhá konflikt, který by pro něj mohl představovat ohrožení, neboť pochází ze západní části Ukrajiny (Zakarpatské oblasti), která není boji zasažena.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu z důvodů podle § 103 odst. 1 a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Předně uvedl, že kasační stížnost považuje za přijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť přesahuje jeho vlastní zájmy. Krajský soud se odklonil od judikatury správních soudů v otázce posouzení požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a důkazního břemene na straně žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu.

[5] Napadený rozsudek považuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud se nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě, konkrétně s námitkou porušení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“); námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nesprávného závěru o neudělení mezinárodní ochrany; námitkou směřující proti neudělení azylu z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování ze strany proruských separatistů a námitkou, že se žalovaný *a priori* nezabýval možností udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu s ohledem na zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele.

[6] Věcně rozvinul argumentaci k obavě z pronásledování ze strany proruských separatistů, kde uvedl, že krajský soud postupoval v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu týkající se důkazního břemene, které vychýlil v jeho neprospěch.

[7] Dále brojil proti neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Domnívá se, že projednávaná věc naplňuje kritéria vymezená rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS, a žalovaný tato zjištění ignoruje.

[8] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[9] Žalovaný upozornil, že uvedené námitky byly poprvé uplatněny až v kasační stížnosti, krajskému soudu proto nelze vytýkat, že se jimi nezabýval. Nad rámec dodal, že proti napadenému rozhodnutí byly ke krajskému soudu podány dvě žaloby. Druhá z nich, podaná zástupcem stěžovatele, byla odmítnuta pro překážku litispendence. V projednávané věci byla žaloba pouze kusá a ani advokátem nebyla podrobněji zdůvodněna.

[10] K věci se z výše uvedených důvodů vyjádřil pouze stručně. Krajský soud se od stávající judikatury neodklonil, stěžovatel svůj názor nijak nezdůvodňuje. Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, taková vada nemůže být způsobena tím, že krajský soud po zhodnocení průběhu správního řízení aproboval závěry žalovaného. K seznámení se s podklady pro rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu) byl stěžovatel řádně obeslán, ale nedostavil se. Důvody, pro které dovozuje naplnění podmínek k udělení azylu, případně doplňkové ochrany, se žalovaný správní orgán i krajský soud řádně zabývaly.

[11] Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost nebo zamítl.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Ve věcech mezinárodní ochrany se v souladu s § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil.

[14] Jedna ze situací, kdy může být kasační stížnost přijatelná, je tehdy, kdy krajský soud nerespektuje ustálenou a jasnou soudní judikaturu. Právě z tohoto důvodu stěžovatel přijatelnost

pokračování

kasační stížnosti dovozuje a krajskému soudu připisuje nesprávné posouzení v otázce intenzity pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu a stran rozložení důkazního břemene v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Neuvádí však žádné konkrétní výtky ani judikatorní závěry, od kterých se krajský soud dle jeho názoru odchýlil, tyto otázky navíc vůbec nebyly v projednávané věci podstatné. Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal a kasační stížnost vyhodnotil jako nepřijatelnou.

[15] Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů nebyla důvodná. Stěžovatel dovozuje nepřezkoumatelnost rozsudku z domněnky, že krajský soud nevypořádal všechny žalobní body. Tento předpoklad je však lichý.

[16] Zpochybněním závěru žalovaného, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, se krajský soud v napadeném rozsudku podrobně zabýval. Vzal v potaz důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, i ostatní skutečnosti, které v průběhu řízení vyšly najevo. Na jejich půdorysu shodně jako žalovaný popsal, proč nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany a zvláště se vyjádřil ke každé z jejich forem. Své úvahy přesvědčivě a srozumitelně vyložil v odůvodnění napadeného rozsudku. Samotný fakt, že se ztotožnil se žalovaným, nepřezkoumatelnost jeho rozsudku nezpůsobuje. Značí pouze to, že rozhodnutí žalovaného vyhodnotil jako zákonné a správné, proto neměl důvodu se od jeho závěrů odchýlit.

[17] Krajskému soudu nelze vytýkat, že se nezabýval dalšími námitkami shrnutými v bodě [5] tohoto rozsudku, neboť nebyly v řízení o žalobě uplatněny. Stěžovatel uvedl pouze tolik, že má strach o svůj život, nechce bojovat a zemřít, je vysokoškolsky vzdělán a může být pro stát přínosem ve svém oboru, hranice Evropské unie překročil legálně a snažil se splnit veškeré podmínky, které jsou vyžadovány předpisy v oblasti azylové a migrační politiky. Touto argumentací se krajský soud zabýval. Ostatní body, jejichž nevypořádání stěžovatel namítá, nebyly v žalobě ani náznakem obsaženy.

[18] Z podobných důvodů se ani Nejvyšší správní soud nemohl zabývat většinou věcných námitek, které stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil (jsou shrnuté v bodech [6] a [7] tohoto rozsudku). Jsou nepřipustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť stěžovatel je poprvé uplatnil až v kasační stížnosti, přestože tak mohl učinit již v řízení před krajským soudem (k tomu srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 2 Azs 134/2005 – 43, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 - 49, publ. pod č. 419/2004 Sb. NSS).

[19] V této souvislosti považuje soud za vhodné vyjádřit se ke zmínce žalovaného, že proti napadenému rozhodnutí byly u krajského soudu podány dvě žaloby. V takových situacích je totiž obecně třeba, aby soud pečlivě zvažoval, zda další podání, které obdrží, skutečně představuje novou žalobu, nebo zda se jedná o doplnění žaloby původní. Hodnocení, o kterou z těchto variant se jedná, je pak podstatné pro způsob, jakým s podáním naloží. Pokud je vyhodnotí jako další žalobu v totožné věci, odmítne ji postupem podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro překážku litispendence. V případě, kdy se jedná o doplnění původní žaloby, hodnotí, zda obsahuje nové žalobní body. Pokud by byly uplatněny ve lhůtě pro podání žaloby, byl by povinen se jimi meritorně zabývat.

[20] Krajský soud „první žalobu“ věcně projednal a rozhodl o ní napadeným rozsudkem. „Druhou žalobu,“ jak je Nejvyššímu správnímu soudu známo z úřední činnosti, obdržel dne 4. 1. 2016, tj. v poslední den patnáctidenní lhůty k jejímu podání podle § 32 odst. 1 zákona o azylu (napadené rozhodnutí stěžovatel převzal dne 17. 12. 2015), a odmítl ji usnesením ze dne 29. 1. 2016, č. j. 78 Az 1/2016 – 16, neboť o téže věci u něj již probíhalo řízení. Z pohledu řízení o nynější kasační stížnosti je podstatné, že toto usnesení nabylo právní moci dne 10. 2. 2016

a nebyla proti němu podána kasační stížnost. Pokud jeho výsledek již nelze žádným způsobem zvrátit, nelze ani hodnotit, zda by případně bylo možné považovat podání doručené krajskému soudu 4. 1. 2016 za doplnění žaloby obsahující některé další žalobní body, např. ty, jejichž nevyřazení namítá v kasační stížnosti, nebo ty, které v ní věcně uplatňuje. Toto podání („druhá žaloba“) a jeho obsah nemůže být relevantní pro posouzení projednávané věci.

[21] Soud se tak mohl věcně zabývat pouze jedinou z kasačních námitek, a to tou, kterou stěžovatel zpochybňuje neudělení doplňkové ochrany z důvodu ozbrojeného konfliktu na Ukrajině. Touto otázkou se krajský soud na základě podané žaloby zabýval.

[22] Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu [d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nespĺňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle odst. 2 písm. c) se za vážnou újmu považuje *vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*

[23] Stěžovatel dovozuje naplnění předpokladů k udělení doplňkové ochrany s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publ. pod č. 1840/2009 Sb. NSS. Tento odkaz je sice přílehlavý, nelze však souhlasit s tím, že podmínky jím vyžadované byly naplněny.

[24] Podle citovaného rozsudku k udělení mezinárodní ochrany nestačí pouze reálná existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadatel musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích tzv. totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity.

[25] K bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, kde konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Odkázat lze také na další rozhodnutí, ve kterých se této problematice věnoval, např. usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 – 28, ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 – 69, či ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 – 31.

[26] Nejvyššímu správnímu soudu nejsou známy skutečnosti, které by vedly k odlišné kvalifikaci tohoto konfliktu z pohledu řízení o udělení mezinárodní ochrany, a nenabídl je ani stěžovatel. V kasační stížnosti pouze uvedl, že: „[n]a Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt neurčitého rozsahu v tom smyslu, že nelze určit, zda ještě vnitřní nebo už mezinárodní (...) a že zpráva z Ukrajiny je zjevné, že dochází k nerozlišujícímu násilí.“ Tato tvrzení jsou zcela nekonkrétní, nepodložená a v rozporu se závěry, ze kterých soud konstantně vychází. Dále stěžovatel konstatoval, že s existencí válečného konfliktu na Ukrajině počítal i žalovaný. Existence konfliktu jako takového však není sporná a nic nemění nic na tom, že se nejedná o konflikt totální.

pokračování

[27] Za této situace by stěžovatel musel „*prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým brozбám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on*“ (viz citovaný rozsudek sp. zn. 5 Azs 28/2008).

[28] Žádné skutečnosti, které by svědčily o dostatečné míře individualizace ve vztahu ke stěžovateli, nicméně nevyšly v řízení najevo. Místem jeho pobytu na území Ukrajiny byla Zakarpatská oblast, která se nachází v západní části země. Ta nebyla vojenskými událostmi nijak významněji zasažena, a nelze tudíž dovozovat, že by zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaných ustanovení zákona o azylu. Nejvyššímu správnímu soudu nejsou známy ani žádné jiné relevantní informace, na jejichž základě by vyvstaly pochybnosti, že by neudělením mezinárodní ochrany došlo k porušení zásady *non-refoulement*.

V. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele, a proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[30] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu